Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШОАТТА, 27 ноябрь, 1976 шу. • № 143 (5654). • Мах 2 кеп.

ПАЧЧАХЬАЛКХЕНИЙ — ВАРШАВСКИ ДОГОВОРЕ ДАКЪАЛОАЦАРИЙ ПОЛИТИЧЕСКИ КОНСУЛЬТАТИВНИ КОМИТЕТА СОВЕЩАНИ

25 ноябре делхьал тIехьагIа Бухарест хьайиллар пачча-къалкхений — Варшавски Договоре дакъалоацарий Политически консультативни комитетаца совещани.

Совещане дакъа лоацаш я делегаташ:

Болгарски коммунистически парте ЦК Хьалхара секретарь, Болгаре Халкъа Республика Пачхьалкхан совета Председатель Тодор Живков кертера латта Болгаре Халкъа Республика яр;

Венгерски социалистически болхлой парте ЦК Хьалхара секретарь Янош Кадар кертера латта Венгерски Халкъа Республика яр;

Германе социалистически едини парте ЦК Генерални секретарь, Германски Демократически Республика Пачхьалкхен советa Председатель Эрих Хонеккер кертера латта Германски Демократически Республика яр;

Польски вIашагIкхийтача болхлой парте ЦК Хьалхара секретарь Эдвард Герек кертера латта Польски Халкъа Республика яр;

Румынски коммунистически парте Генерални секретарь, Румыне Социалистически Республика Президент Николае Чаушеску кертера латта Румыне Социалистически Республика яр;

Советски Союза Коммунистически парте ЦК Генерални секретарь Л. И. Брежнев кертера латта Советски Социалистически Республикай Союза яр;

Чехословаке Коммунистически парте ЦК Генерални секретарь, Чехословацки Социалистически Республика Президент Густав Гусак кертера латта Чехословацки Социалистически Республика яр.

Совещани хьайиллар Румынски коммунистически парте Генерални секретара, Румыне Социалистически Республика Президента Н. Чаушескуе.

Цо дIайиха маорилл хьатар Бухаресте яьхкача делегацийка.

26-та ноябре шиъ болх беш хилар совещани.

(ТАСС).

СОВЕТСКО-ВЕНЕСУЭЛЬСКИ ПЕРЕГОВОРАШ

25 ноябре Кремле СССР Лаккхечарча Совета Президиума Председателе Н. В. Подгорни СССР Министрий Совета Председатель хьалхарча заместителе К. Т. Мазуровен переговораш йир официальни визитаца Советски Союзе волча Венесуэла Республика Президентан К. А. Перессоца.

Дотт'агIаниа конструктивни хьалациа переговораш еш кхоастадир тайп-тайпара дозяшкиа Советски Союзан — Венесуэланен юкъара цхьана леладеча гIулакхий перспективаш хьакъастача дешаш.

Иштта чIоагIа терхам тIабахIитар шиъна а оагIонна хьашт долча дуьнен халкъашта юкъара лаьттан хьакъастар, дуьнен халкъашта юкъара кхокхам кIабдбараш машар чIоагIбарах тIаерзаьлча предложенеашта.

(ТАСС).

ПАРТЕ ХЬИЙАЧА НОВКЪА

ВЛКСМ ЦК ПЛЕНУМ

25 ноябре Москве хилар ВЛКСМ ЦК VI Пленум. Цо дийнар «КПСС ЦК октябрьски (1976 ш.) Пленума итогаш КПСС ЦК Генерални секретара новкъосташ Л. И. Брежнева дахьа къамьалцаца доагIача комсомола декъаре» дола доклад.

Пленуме Йар ВЛКСМ ЦК хьалхарча секретара Е. М. Тяжельникова, Комсомольски, бергиган сберски кагIрокошех, ахьар тIо, массаца а, тIаерчеи йиззан кхоабалло КПСС ЦК Пленума итогаш, новкъосташ Л. И. Брежнева къамьалцаца, политически решенеш чакхъяхара кхоъ-ман доттIабеш дерриге нахан дIалургалараш.

КПСС ЦК октябрьски Пленума решенеш чакхъяхо лоарахь оагIонашка беркате болх барахи яьча дийнахьа денз шоабатклеш итт шу дизарца дувзаденеи Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккхечарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла нах. Алексеичева Маришта Магомедовнина — Шеча ЖIарга Обществена республикански комитета председателна.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхечарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхечарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ

г. Грозный,
23 ноябрь, 1976 шу.

ЯЛХАЗЛАГIА ХЕРЖАЧА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СЕССИ ХЬАЪЛЛАРА ХЬАКЪЕХЬА.

ЯлхазлагIа хержача Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхечарча Совета йиъларга сесси хьаеллагрыя 1976 шера 30 ноябре ГуIйрайна 10 сахьат даьлча ДIС кIобна политически деша ГIагIа.

Депутаташ ДIаэнабергIа 1976 шера 29 ноябре ГуIйрайна пIс сахьат даьлча денз сайрийна 8 сахьат даллалца Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхечарча Совета Президиумен (Комсомольски улица, 112, 4-гIа этаж, №№ 104,105 йола кабинеташ) 1976 шера 30 ноябре ГуIйрайна 8 сахьат даьлча денз политически деша ГIагIа.

«Iаьржа дошув» — дуккхагIа

КПСС ЦК октябрьски Пленума решенеша дегаш Поздыхача «Горскнефть» НГДУ межкалттахошца тIагIертера кхоъкъа даттабу нттлагIча пятилетка хьалхагIа шера планни тIаийца социалистически деккхаяш хиннал хьалха кхоачашдара. Мокладито дакъахара итт бетта план хиннал яьх дн хьалха кхоачаш а яь, планнагIа лаьрхIа хинначул 28650 тонн «Iаьржа дошув» лаьккхар цар. Итт бетта заданел совгIа маьхала яьккхий 213 эзар сом маьл бола товарни продукци.

КПСС ХУ съезда решенеш кхоачаш а еш, «Горскнефть» НГДУ коллективо межкалътта дакъахара хIара денна задани 4,1 процент тIелхкоачашто, вошта аьчча хIара дийнахьара нормал совгIа но доакъа 177 тонн межкалътта.

Управленерча районни нижнепенно-технологически службашта кхъе ыржача социалистически яхье хаддаиза хьалхататташ я К. Ю. Газиев керте латтача шолларгIа РИТС-е коллектив. Цо межкалътта дакъахара итт бетта план 102,2 процент кхоачаш а еш, планагIа лаьрхIатул совгIа даьккхад 28100 тонн межкалътта. Скважинех пайда эзара коэффициент планагIа 0,970 хьала тIаэна 0,993-нера яхийтай. Скважинашкара межкалътта тIоэнаштана нна тIа а лоаттабен хьадоагIа межкалътта дуккхагIа хилийтара доза хиъ скважинашка чуяхIитара задани 103,8 процент кхоачашъяьй. Уж тоталмаш доахача шолл новкъосташта хьакъан тIелаш кхъхIаш хиларца белгалбаьнна ба межкалътта доала оператораш А. И. Ширяева, А. В. Ивакин, Н. П. Кубченко, кхьIбараш.

Е. ИВАКИНА.

Хургболча хьувкъама йоаккхо еш

ТIадоагIача шера чуэцыгрболча хьувкъама лаьрхIа 184 эзар гектара тIа гурахьа юь культураш дIайийнай республика механизаторашн, уж культураш дIаера лаьн 100,8 процент кхоачаш а еш. Совхкарчул дуккхагIа дIайийнай гурахьа юь культураш республика кхьIойла колхозашкен совхозашкен. Планал дуккха совгIа дIайийнай ялата лаьрхIа гурахьа юь культураш Малгобекски, Надтеречни, Наурски, Сунженски районашка.

ХIара юрта боагIама механизаторашта хьалхашка латтача кертерча декхарех цаI да эзар лаьтта аьха даккхар. 22 ноябрь ТIаххоачаш республике эзба аьха лаьмхар 116 эзар гектар, е планагIа ала дезачех 69 процент.

Зяба лаьтта оахаш ба

Нийсса мул боаккхан пхьаннена тIеъха шоллагIьар йолаш дIайолх кхай тIа гIолла зяба лаьтта оахаш йола трактораш. Уж лелаеш ба IIалински района «Джалхан» совхоза шолагIча отделене механизатораш.

Дика къахьег комплексни бригада механизатораша. Сменни норма 3,5 гектар йолаш дийнахьа юкъера лаьрхIача 4—5 гектар лаьтта оаз IIаране. ХIаьта къаьстта дика болх бу механизатораша Адуев Шахида, Бибулатов Iайнде Адуев Iальас, Абушев ГIезмалхьмада.

Уьх шера планагIа 1500 гектар лаьтта зяба аха дезаш ба ну комплексни бригада механизаторашн. ХIаьта тIанзье нар ахьад дужка хIома ца эзаш 1400 гектар лаьтта.

Дика къахьег бригада механика Байгираев Салмана. Сайрийна трактораш бригада стаье хьайолайинч трактораш тIашша цхьана хIара машинага хьекье чакхъоал из. Трактор еха моттиг хилча из тоаъч. къехалла цIа а водап. Из баьлан долаш Iуйрйна болх IIабобабе массе хана кийча тул трактораш. Бригада механизаторша сий ду Байгираев Салмана. Цо ахьмагуча лазуригIа.

Бригадина куэгIаллеш ва Амиров Башир. Дукха ха яц цо из болх эу. Бакъда ше болх бена юкъе бригада къастта, дисциплина, чIоагIье карагIлаьцар цунна. Дальен рузька Iодара механизаторша беш болх долч мел бехьто; ктаме да дIахаийтар коллектива.

Амиров бригадана куэгIалде оттаьвьчул тIехьагIа са пирIаге даьнна тха, отделене кулгалхоь. — Вожа шолла-гIча отделене управляющи Исаев Лечиг, — хIана аьчча хьинаре ше а болх бу цо. ишшта дика болх бе дехьирIаца бу кIабола механизаторай-са. ХIаьта цар цунга ла а дугI, харцлар цо шоашка вргдоацIига ховш. Шийгача новкъосташ яIIаьча моллагIча механизатора шиI иъз IIакхоача новкъостал де кийча ва из гIулакхаца а пайдаче тьехьамаш а.

Зяба лаьтта ахара уьх шераъа тIаи декабрь беттта хьалхарча деношка хIоачаъаче доаш денна цу бригада механизатораша IIоаш лейна дош шер хоачашдергхилараъ тешш отделене кулгалхой.

М. ЭПЕНДИЕВ.

Мартанхой хьокхамагIа

Хаиначъа гурахьа дийна яьлташ долчара баьшцара кIуъса тара лист кхаш, хIаьта эзба оахам даьчара Iаьржа ла. Хьалха санна дукха балхал дан хIаиз механизаторий арахьа де дезаш. Царе дукхагIа баран шоай тракторш, сеялкаш, культиватораш, юртбоахама кхIыйола техника тоаеш ба.

...Iуйрийна денз сарраяца пахалдаш гIар-тата доал Малгобекски района «Ингушский» яхача комий совхоза механически мастерскенна. Сихбенна трактораш, кхаиначъа балхан шоай хаиначъа дIадолалора яша кхыбола гIирс тоабеш ба слесараш, газоэлектросварщикаш, механизаторашш, кхыбола боллхой. Уж сихбалар кхетадеш да. 1977 шерачча кхаишкарча боллхоцIа юртбоахама техника хаиначъи тIехьинен кийчьера Урус-Мартановски район сна совхозийн «Сельхозтехника» районан инженерно-технически боллхоша а дав-кхайкарал дерчура кхоабалдаь хьалдвыдал боахама механически мастерске боллхоцIеч механизаторашеш.

— Тха механизатораша а ре-монтиркаша а дош деннад трактораш тоаяра йиъларIча квартала план 25 декабре кхоачашъе. — йоах совхоза кортертерча нижнепенно Бухуртанов Хьусеп. — Тха совхозе доалахча тайп-тайпара марках йоаь 72 трактор я. Царех 18 трактор уьх шера аиъларIча квартале тоае езаш да тхо. Хаиначъе а 12 трактор тоаяь яьннай. Вож юхейиса 6 трактор декабра хьалхарча шин кIиргагIа кийча хургьяь.

Трактораш йоаяшъ, кхыйола техника тоаеча мишта лел а хьежар тхо. Ялат чуэца комбайн 13 я совхозе. Цареч 3 уьх аиъларIча квартале тоае езаш а. Сухалбаь уж тоаеш ба комбайнераш.

ХьажжIаш чуэца комбайн 4 я боахаме. Цареч 2 Хаиначъе тоаяь я ялна дIаоттанаьл. Иштта тоаеш латт силос хьокха комбайнаш, культиватораш, сеялкаш, мархаш, кхыйола юртбоахама техника.

Техника тоаяра мел эша хьалаш вIашIехьадьхал. Совхоза партийни профсоюзни организаци, керттерча спецназначенеа чIоагIа йоахаю ю механизаторий муглаяш шерлара. Цуьнгахьа-лагIча декабре совхозе болх бу йоллаш биъ бетта йола трактористий курсаш. Цига деташ 25 хIамита сар хургьяь. Уж дийна бьинчуъ тIехьагIа боахама йиш хургьяь гусенични трактористий болх шин смена-гIа вIашIехьакхаяь.

Р. МАЛЬСАГОВ,
тха спец. корр.

Литература лоархIаме дешаш дувцаш

Газето хьалхагIа хоам мабарра, 24—25 ноябре КПСС Нохч-ГIалгIай обкома политически дешарца IIагIа болх беш хилар РСФСР писателий Союза правленне секретараша выездной заседани. Заседание балха поллагIа ди хьадийлар РСФСР писателий Союза правленне секретараша С. В. Михалкова.

Цу дийнахьа РСФСР писателий Союза правленне секретараша П. Е. Шундика, К. Ш. Кулиева шоай докладашка тIаттадаь деташ дувцаш хьлар секретариата заседане дакъа лоацаш хиннярш. Цу хьакъастача къамьал лиъ РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта С. П. Данилова, писателий Союза правленне секретара Л. А. Беляшове, РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта С. С. Орлова, поэта - переводчика Я. А. Козловска, РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта А. Н. Ченуропа. РСФСР писателий Союза правленне секретара Кьоарпой - Чеерчийчера писателий Союза правленне секретара поэта Н. Г. Гамзатова, РСФСР писателий Союза правленне секретара прозаика Н. М. Байрашуковас, РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта С. С. Смирнова, поэта - переводчика Я. А. Козловска, РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта А. Н. Ченуропа. РСФСР писателий Союза правленне секретараша И. Е. Шундика, К. Ш. Кулиева шоай докладашка тIаттадаь деташ дувцаш хьлар секретариата заседане дакъа лоацаш хиннярш. Цу хьакъастача къамьал лиъ РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта Н. Г. Гамзатова, Къоарпой - Чеерчийчера писателий Союза правленне секретара прозаика Н. М. Байрашуковас, РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта С. С. Смирнова, поэта - переводчика Я. А. Козловска, РСФСР писателий Союза правленне секретара поэта А. Н. Ченуропа. РСФСР писателий Союза правленне секретара Кьоарпой - Чеерчийчера писателий Союза правленне секретара поэта Н. Г. Гамзатова, РСФСР

БУРОВОЙ ГРУППАРТОРГ

Тыйрка дукь лекьалуча йолча Хаян-Корт яхача международстанциа юхе йолла тІехлода хьеІа сигала бесса дола Тыйрк, — Далдазар тхо хьажкапа вайшиг вена «хьашаа сонаве. Цу хана тІехкаркапка хоачаш лакха бух цу укъаза.

— Дац дар санна довташ кІыча тайпара халар цуьг пиІй Залаудтуйнов Тагиов вахар. 26 шу дальнача цуьнга массаза а маьрша малх хьеж, сиина сигаЛс ду.

Стари промыслениката № 17 болча ыколе 7—8 классаша деоаш йолча хана а берашца цьаьна Тыйрк дукь. ТІа хьаш Залаудтуйнов Тагир, 1960 шерА. Хьанга из международ Леонид Ильич Брежнева аьнна е лецаш: «Цуьнга цьаьна, моккоетий, эгтара йоьалгІа тера хьо — Табанийга беза къаьхьега дисциплина дика лоаттаяра. Тайыйга хІана а дукха, геттара дукха и проглушаш. Цу балта тІехьабуьсу, простовки йола моттигаш. Из докхка дулам да, из бахьан долаш индивидуальна дола сиз-леоной — цхьа кІошкаш ю. Табанийга беза къаьхьега дисциплина лика лоаттаяра. Тайыйга хІана а дукха, геттара дукха и проглушаш. Цу балта лаьхье лаггта болхло волаш. ТІаккха бурув детІачу пІонча толаш болх бьаьб це. Юхера а Хаян-Корт — 67 яхача схьаькхе лоьхуча тІоапашкара меллаьшта лолаш бурудаттерний смена дукхаза хьоьхуча. ТІаккха 1973 шера бурув детІача. Балхий уплавне коммунисташа шоай муІаІапшка хьайпар из. Хьаьа № 12 йоьча бурув детІача бригада коммунисташа, хозяйстІа вІашТта шоай тхьамаелла херкаш из. Хьаьта из бригада а я шиг а хьаьпнача коммуниста Г. А. Шуликина кулгаллеш. Пхиъ я баланшар ув. Залаудтуйнов Тагир керт лаггта смена. Лоаттаяра Лаьцукаев Абой, Лопатин Ивана, Юрин Виктора, комсомольца Макаров Бориса яраш санна, хьаьта а, хьаьта а бригадер цаІ я. Цо балха хьоькхам тел схьаьжнаш йоазчаш а

Грозненски «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальны заводе токарь Мовладиевин Отк йоккхачІойла контролер Легчиева Ольга Александровна чІоагІа лоаттаяр да. Шоай деъкхаза пІеча хоачашдеш хиларна сий долийна пар коллективе. Иштта, партге XXV съезда сийлен знак сиязй пуьнда. Къаьхьамхой депутаташ Ленинан районера депутата декларант а лекьа хоачалиту цо.

СУРТА ТІА: Газоремьара вьттелл ОТК йоккхачІойла контролер О. Легчинова чьожаш е Р. Шовхалова кичІьйна продукцина.

И. ПЛИЕВА сурт

●

ХАРЬКОВСКИ ОБЛАСТЬ Область сиеслин лелаеранаша, транспортниашка, шекар доаккхача заводий коллективаника КПСС ЦК Генеральни секретаря поьлкота Л. И. Брежнева письмо дайтачул ТІеъьагІа кхы я «ЧоагІагІа йьржай уклаза доккхаеІн доаккхаеІн доаккхаеІн дола декларант — планал советан метка ТІЗ эзар тонн шекар доаккхара дІаболаеІн социалистически яхь.

Техдика продукци мира арендаеІн Конгрессовски шекар доаккхата комбинате.

СУРТА ТІА: комбината цхьан цехе.

М. ТУРА сурт. ТАСС фотохроника.

Дош кхоачашдергда

Берригача советски паьхка санна Назрановски автотранспортни предприятие къаьхьегІанхоша а шоай нит а тамнаш а пІерригІаллаьхьа къаьнер пирте XXV съезда решенеи вахаре чакхъяьара. Коллективе пийтара доагІаеІн мел дар ду итталгІа пятилетка къаьхьана шера план кхоачашдера. Цу хьакъьхьаьа цхьацаллона декларант карагІ а даьлиьл тхона.

Цуьна тешаа ду уьк шера баьлча балха предприяте коллективна тийпана совгІаеІна. Иштта, партге XXV съезда сийлен яьржана социалистически яьлье толамаш дахарах партийни съезда хеташъяьа къаьхьега а совгІаеІт книжка ТІа экономикин хьехархой та. Цьа совгІа социалистически яхь толамаш дахарах Наьсарера автотранспортниашка доккхаеІн районна а потребнича а. Цо балхаеІн, КПСС обкома, республика Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома диплом.

Хьаьта дуьхьа ха Волгоградски вай мехка дуьхьашка СССР автотранспорта болхлой Ди лездеш ийс бетта плани тІаийна социалистически декларации толамаш кхоачашдараш тхона элар РСФСР автотранспортна министерства Сийлен грамота а.

Кхы а дикагІа къаьхьега торонни тоба шера, хьалхара шиъ тесалаш ду уьк шерарча хьалхарра ийс бетта план оаха 18 сентябре кхоачийъяьно. Хьаьта цьаьнга-болча пхиъ болхлоша боллоша хиналг дикка хьалха кхоачашдергбиъ итталгІа пятилетка хьалхара шера планаш. Иштта шоашта доагІаеІн пхиъ бригада 1977-ча шера чотах къаьхьегаш ба тиксеташ Озлоев Жабраил, Могушков Башир, Пошхоев Ваха. Августа бетта деиз — Могушков Хаматкан, автобуса тІа болх беш вола Цороев Пошхоан, комбайнан Мазта шера плани, хьалхара биъ-пхиъ бетта кхоачашъяьно шоферша Келигов Салмана, Точиев Мухьмада, Кипиев Салмана, Костоев Дауда, трактористаша Шакоиев Баматтире, Шушаев Тадаалекерама, кхыдар.

Ер ду шолгалалелла шиъ шера плани 1976—1980-ча шерашка ши пятилетки кхоачашъе йьина доьзал деиниг Озлоев Жабраилев Точиев Мухьмадев. Пхиъ шера план кхы шера кхоачашъе дерзІ Могушков Башира.

Пачхьалкхеен плани ТІаийца социалистически декларации кхоачашдеш йьхьоагІа ткъа предприятера дукха хьолах Царех ба ВЛКСМ райкома грамоташ а «1976-ча шера социалистически яхье коттавьпнарг ю а эдичкаш а гІайгІа ТІа Мальсагов Двуд, Насыгиев Салман, Арчаков Къурбаш, Плиев Борис.

Коллективе къаьхьегама толамаш шоашкара дизза дацъа юкъеккхуь ремонтниашца а. Царна юкъе а къаьстта дика къаьхьегарна белгала ба шесте пъьар Я. Борзов, моторист Н. Морев, слесараш Х. Холхоев, Х. Лалахоев, кхыбараш.

Коллективна доаккхача толамий лардеш улл партийни, профсоюзни комсомольски организацеш пар шоай болх кхетамаш ВІашТтельбаккхаяь, еррига а коллектив парте ЗОЙГе сиязй решенеи вахаре чакхъяьара оарцаТЬяккха ВІашТтехьадалар, социалистически яхь формана а лоаттаяр цІехьаяТТа эхдаяр.

Массеях шу да тта предприятен лаьрхІа оттадаьна договораІа Суженски автотранспортни предприятере хозяйственни социалистически яхь лелаю. ХІаьта уьк тІехьабуча массеях шера ну яхье хьалхе лелаю оаха. Иштта шолІга яхье бен ма кхъьегай бе-болхлой, бригадай, колонний коллективаш. Яхьах хьажинар, «Ларанеево дахь толамаш, де Мазтгіехьа доалаш дисар яхье бабина-рашка дІадовзийт пенгазеташка ГІолла, хьоькхамий доска ТІа.

Уьк карарча шера предприятерча 83 болхлоно юха а бакъдаьд коммунистически къаьхьегама уданиик яха сийлен цІи ц1ошта доагІаеІш еннера, 62 сар ва из ши ийккхара тІехьа ТІатеІІа къовсам лоаттабеш. Д. Озлоева, Б. Могушкова, Я. Цуроева кхоачалера бригадаша коммунистически къаьхьегама бригадаеш яха цІи лелаю. М. Дзортова кулгалу автобуса тІа болх беш бригада. Коллективе республика автотранспортни предприятешка къаьхьегІе кварале яьжжача яхье хьалхара мотиг яьккхий.

ХІоаттаяра карагІьажнар ДаиТоагІаеш ший профсоюзни конфеенг тха коллективе доаш тешнаа къаьхьега хьопар лаьгІ иа я лецъ уьк пятилетка хьалхарра шера план 27-ча декабре кхоачашъе, шена.

М. БЕКОВ,
Назрановски автотранспортни предприятере директор.

КЕРДА МАШИНАШ

Итталгіча пятилетка хьалхарча шера планал совгІа 120 эзар сома продукци яраяеча социалистически декларант ТІайпалар Грозненски экспериментально - механически завода болхлошца. Уж декларант пар сентябрь бетте я кхоачашдер.

Уьк шера заводе керда арахьена йолаьлй асфальтозагорателни машинаш. ХІоаттаяьлла ит машин арахьинай, потребителина какоп балта тІа тешамен кхоане йолашш я уж. ТІадоагІаеча шера дукхха арахьена йолаерган заводе ну тайпара йола машинаш.

Грозненски экспериментально - механически заводе арахІинача ну машинех имъ Москве ткъе шера хиннга «Интерфлаг-76» яхача дуненг хьалъашта юкъера выставке хьалгойаш хиннай. Царна дика оценка а лууш цхьоаттІа тера торни вахьеча лаьцна дипломи делар.

КПСС ЦК октябрьски Пленум решенеиста жон а луш завода болхлоша социалистически декларант ТІайпала продукцина мархала яккхара итталгІа пятилетка хьалхара шера план 5 декабре кхоачашъе. Из цар хьалхара доагІаеІна тера тешаа да доаха къаьхьегама толамаш. Продукци мархала яккхара цхьайтта бетта план 7 ноябре кхоачашъйй топ.

Башха-дика къаьхьегама толамаш довзаяь и коммунистан Заббурин Алексейн Гольдман Владимир керт лаггта бригадаш, коммунист токарь Знаткон Виктор, сварщик Васильев Владимир, хьи дукхха бараш а.

П. ПОПОВ.

Къонача турпалех

Октябрьски революце 60 шу дузаш Киевен Софиен аьрдаргдолаш да советски большагеркни халкий къонаха турпалаша шоллаГІа дуноа тІемаерзаша сийта майра дуьнца очеркий книжка. Цу сборника автораша ювхе ва дуккхача шерашка Сийлаь-боккхача Дай-лецка зІена тІа советски беркша гойта турпалал ювца материалаш тулъеш волл крамски литератор Иван Мельников. Цу хьакъьхьа шо книжке йолаьлъ ю — «Сийнаха фронт ёисгІе» яхара («Дог мел деттадуча хама» яха документальни повесть.

— Керда-ча издане тІа, — дуьйна Мельников Ивана, — Воропшловграда Николаева, Харькова, Старый Крым яхача городера партизанашца къона подпольщикашца бувзий очередкан хургьа. Произведене кертера турпалаш — Юра, Толя, Митя Стоиновгіар — дукхха ваханаш керстера хьалха моастаІа. ГІашта Кара на бахар дуьхьа Россе байдза хьабаьккхача болгарий тІехье я. Майра кІаьнкаш шин шера кулгалдеш хиначаб японски полиционерех Крым питаерошет мукъаьккхале хьалхіа байра вежарий: Юра — моастаГІашца латаш, Толин Митин — гестапо набех, тенкаша.

Вежарий Стоиновгіар цІи гІилла я Старый Крым яхача города улица, школа. Гьаржача форда бистера мисеряк пионерски лагерь. ГДР-е пай мехка лаьрхІа хьвеш я «Вежарий Стоиновгіар» яха рефрижератор.

Сергей ШАНТЫРЬ,
АПН корреспондент.

СЕНАХ ТИЙША Я ВЕНСКИ ПЕРЕГОВОРАШКАРА ПРОГРЕ'СС?

Октябрь бутт боиш кхо шу дизад Центральни Европе гергаштагІа пиллин гергашца кІезиггера хьажъяьлара переговоращ 19 пачхьалкхеен Вене дІабоьлаяь. Цхьабаьхьа ІІІтатІа хьа лоаддама толам баьнабаб цар.

Хьаьта а хьатучалыма хьадда лика ХІамаш деше да, цу переговорий лоаррІам боагІе боагІаеш бен. Кхы мел дар дІадаьлча, цу тайпара переговорашца юкъаметтигІа пиллин гергашца кІезиггера переговорашка юкъарчалдоаш даьдда лоаддача дерригІача мехкашта доагІаеш хиларг.

Юхьара а, Малхбузни мехкаша лаьна хозамаъчьяьра ниъ хьатучабьлар кІезигге лаьрхІана районера гергашца пиллин гергашца переговораш еча юкъарІа Гадда лоаттаяра хьажъяьна ешна предложени пар тІэнца ца тигарах а. Малхбузьяьрча партнераша доар хозамаш а деш, социалистически мехкаша цІерш яьлар Центральни Европера тоьхий дерригача гергашца пиллин дуккхалах йолча цифрой данниеш, цу тІех да хьаш дуьнаш доаг-хабаьра хаош а деш, «гергаш всимметричьи кІезиггераш хьажъяьна Малхбузьен мехкаша дІадехараш бокъо йоацаш тІаьпар бакъ а деш. Цхьабаьхьа, цифровой данниеш дІа-юха телаеш ярьыш кхаш дийнача Малхбузьена партнераша шоай гергашцара хьажъяьна ешна предложенеш кхуьуьнаш.

Цу тайпара поэзие переговораш аьттув болаш дерригІача пхьаьна оагІоратара новкъостал хьалоацаделла а, гІулъяьл доаднаш уж хьеллийта йолаллаьтта а, Советски Союзо. КПСС ЦК Октябрьски Пленуме ше кхамаьл деш Л. И. Брежнева белгал малахкхара, хьалагІа а санна ший доарІамгІарна аоаьлъра ма политически декларант наІ лоарлі Венерча переговораш ца хьаьш баргбола гІулъяьл делга.

Цхьабаьхьа переговораша прогресс іалашъяьна уьк тарггарча хана практически гІулъяьлаш шІтІаьхьадхаяь дукха-малхбузьеъарча держава-ша этгара хьалха дІабахьа боагІа цу доарІамгІарна пропозицеша шоаш лаьна хозамачъяьра ниъ. Дага а дьлъна кІйчъяь принципаш нийса кхоачашъеи хилча мара хеттача тайпара вІашТтехьадергдаш гІулаяь.

Инициатива ^ хьалха а йоахаш, керда хьадда решеш а деш, социалистически мехкаш кийча да ду принципий пий лорда тІа латта встречни предложеени юкна а. Уж кийча да. Л. И. Брежнева белгал малахкхара, «хьашт долча бохараме. Кхыметтал пачхьалхкхенашта этгара керте латтаяр а юкъе болаш, ТІаьхо цхьана конструктивна (духьхал конструктивна, цІенна дег тІара, цхьан оагІонна а. Пойлге хилитар духьа а доацаш) наьсьяьш даха, вояй партнераша переговораш е».

Тарлучот переговорий боарам лаьхбара хьажъяьлара предложене шийна уйла тІаозарьа мотташ ма со, хІана аьлча цаз боарам лаьхбагара Іалашдулуьгда эффективна практически решеней тІаяцлара, дикана чакхъьлар Европа дерригача халхъашта лоаш йола переговораш гІулъяьл доаш дІахо хье ца йолгІатІара.

Святослав КОЗЛОВ,
АПН политически обозреватель.

Республике хьайбаш леладу комплексаш хьалъелга мишта лелаш

Республике совхозаш хьайбаш лелаеча комплексий капиталъяьи гІирсаш хьалдара плани ххоачашъяьра гІулаяь геттара ю, лелаш цхьуъхь уж болх бе долаззайгІара оттаяь пачхьалкхе задани юкъаГІа йисара кхерам болаш я. ГІирсаш хьалдара план кхоачашъяьра гІулаяь геттара ю, лелаш цхьуъхь уж болх бе долаззайгІара оттаяь пачхьалкхе задани юкъаГІа йисара кхерам болаш я. ГІирсаш хьалдара план кхоачашъяьра гІулаяь геттара ю, лелаш цхьуъхь уж болх бе долаззайгІара оттаяь пачхьалкхе задани юкъаГІа йисара кхерам болаш я. ГІирсаш хьалдара план кхоачашъяьра гІулаяь геттара ю, лелаш цхьуъхь уж болх бе долаззайгІара оттаяь пачхьалкхе задани юкъаГІа йисара кхерам болаш я.

«Терек» яхача совхозерча ух шера шоллаГІча кампанеш тайпе болх бе йолаяйлІта елаш хиначча 600 іатта лаьрхІача хьайбаш, лелаеча комплексе ша лоаттаяр а, цхьа-ца хьалбаь баккхара балхаш-ІІІалла лелаш даьзаш. Ух цІе шера гІирсаш хьалдара план 25,3 процент мара кхоачашъяьна (планаГІа 130,0 эзар сома де дераш хиннга балхаш 33,0 эзар сома мара даьзаш). Цу дахьке ГІишлой-монтажни балхаш 44 процент кхоачашъяьна (планаГІа 70,0 эзар сома де дезача метте — 31,0 эзар сома).

Уж шерга балхаш хьалхара ух болаш бяьл. Корта а болаш бяьлъа дац ма-кхоачашъяьй ца ши соцъяьра. ГІирсаш хьалдара балхаш ЧІЦта лелаеча хьажъяьна, техкам бала ГосбанкаІ боллоашта «Чечинскелхозстрой» яхача Шалински колхозий юкъярча ПМК-ас (пов. И. А. Арсамиков) материалашца къаьхьегаеч ресурсаш ЧІьалъя яккха елаеча комплексана ГІаезаяь ца хьалар я ех балъеш долаш планаГІа лаьрхІача хьажъяьна ца яхь болх бе йолаяйлІтара ха юкъаГІа чьяхха хилар я. ЦхьаЙола объекташ дуккха хоачамбоапараш долаш я, дац ваьина балхаш во хиннад. ДоговораГІа ГІаийца декларант кхоачашъяьна субподряда организацеш — «Сельэлектростроя» МК-66, «Сельхозтехника» ПМК, «Чечинкохозстроя» СПМК.

«Грозненски шурий» совхозе 1200 іатта лаьрхІа хьайбаш леладу комплекс ЧЬалъяра алаи 47,4 процент мара кхоачашъяьна (планаГІа 762,0 эзар сома мотте), лайда ЧІйр 489,0 эзар сом дац). ПУ дахьке планаГІа 210,0 эзар сомах лайда ша бе дараш метте. 410,0 эзар сомах пайда а ЧІйр 57,7 процент кхоачашъяьй ГІишлой-монтажни балхаш алаи. ГІи комплекс хьалъа яккхара РСФСР хоттА бохарама Министерстве оттаяь ха уьк шера кхоачаГІа квартале чакхъяьнай, ЦхьабаЬхьа-ча 292,0 эзар сома мара даьзаш. Цхьа объекташ я докхуй кхоачамбоапараш долаш. Вентсанпроекник, котельни, инженерни коммуникацеш хьалъа объекташка монтажаш балхаш даьдаь СПМК-661. Вентелиционни балхаш йолаа дІадоаЬа а даьлаш «Юкнрромтехмонтаж» яхача трест участко. Иколятора яхочам болаш оборудовани ЧЬаний «Сельхозтехника» обьединенин объекташка кхоачаш ца деш датта уьк тайпара монтажни балхаш; шурий шеЛта — вІашТта хеттани оборудования компрессорина, коромысина — кхо арахьча оборудован вІашТтельдаш, калиташ хиЙЬъяьна. Электромонтажни балхаш дизза кхоачашъяьш «Сельэлектростроя» МК-66.

Керттерча нозрячо — «Чечинскельстроя» ПМК-223 (пов. Х. М. Ахматукаев) петсанпроектникте гІиллон балхаш дац дахьдаш, балхаш во а дац ваьина балхаш во хиннад. ДоговораГІа ГІаийца декларант кхоачашъяьна субподряда организацеш — «Сельэлектростроя» МК-66, «Сельхозтехника» ПМК, «Чечинкохозстроя» СПМК.

Ши организацеша чакхъяьхьаша технологически оборудовани ВІашаТтІоллара, вспомогни ДІаоГІаяра, сантехнически, электромонтажни балхаш а ВІоьхьа телачи система балхаш а. Из комплекс ер шу чакхъяьлаеча болх бе йолаяйлІтара юкъаГІа декларах керам ГІатосе совхозий Объединенин дирекце кхоастадаша дисача коровникаша, кхо арахьча ГІирсаш ДІаоттаяра котельни хьалъяьрш лепаша.

800 іатта лаьрхІа хьайбаш комплекс чьалъяра балхаш ер-шера 5/8 эзар сома капиложенеи 2750 эзар сом мара ЦІавкхітаяь, с 53 процент кхоачашъяьна балхаш, ту лаьсье планаГІа 444,0 эзар сома де дезаш хинна ГІишлой - монтажни балхаш 275,0 эзар сома, с 62 процент кхоачашъяьй. Подрядчико — «Чечинскелстрой» трестса ПМК-222 (пов. Х. М. Ахматукаев) хозяйа чрбйоаЬача, керпашк, ашшкабеенни конструкцеш перпата метгеч уотаяр долаш, ГІайбаи санна йолча балхаш. Подрядчико — ГІишлой монтажни ІаЬлаЬъяьн хьалъяьн латта ма комплекс, ГІайбаита метгеч ехка планаГІа ши коровникашта, больницей ялла ЬЬтеъьа а пхиъ бан.

Подрядни организацие — Ногчи - ГІаллай АССР юрта бохарама министерстве ПМК-ас (пов. Р. А. Омаров) мела леладу фуна дита 1500 шимара чуьоаллаеначлоаш МТФ комплекс хьалъяьна балхаш. «Минеральны» совхозе коровникашкара, деибликера, вотсанпропускникера ГІишлой балхаш ваьнавнад, хІаьта вожа объекташ ца социалистически декларанн кхоачашдеш йьхьоагІа ткъа предприятера дукха хьолах Царех ба ВЛКСМ райкома грамоташ а «1976-ча шера социалистически яхье коттавьпнарг ю а эдичкаш а гІайгІа ТІа Мальсагов Двуд, Насыгиев Салман, Арчаков Къурбаш, Плиев Борис.

Коллективе къаьхьегама толамаш довзаяь и коммунистан Заббурин Алексейн Гольдман Владимир керт лаггта бригадаш, коммунист токарь Знаткон Виктор, сварщик Васильев Владимир, хьи дукхха бараш а.

П. ПОПОВ.

Къонача турпалех

Октябрьски революце 60 шу дузаш Киевен Софиен аьрдаргдолаш да советски большагеркни халкий къонаха турпалаша шоллаГІа дуноа тІемаерзаша сийта майра дуьнца очеркий книжка. Цу сборника автораша ювхе ва дуккхача шерашка Сийлаь-боккхача Дай-лецка зІена тІа советски беркша гойта турпалал ювца материалаш тулъеш волл крамски литератор Иван Мельников. Цу хьакъьхьа шо книжке йолаьлъ ю — «Сийнаха фронт ёисгІе» яхара («Дог мел деттадуча хама» яха документальни повесть.

— Керда-ча издане тІа, — дуьйна Мельников Ивана, — Воропшловграда Николаева, Харькова, Старый Крым яхача городера партизанашца къона подпольщикашца бувзий очередкан хургьа. Произведене кертера турпалаш — Юра, Толя, Митя Стоиновгіар — дукхха ваханаш керстера хьалха моастаІа. ГІашта Кара на бахар дуьхьа Россе байдза хьабаьккхача болгарий тІехье я. Майра кІаьнкаш шин шера кулгалдеш хиначаб японски полиционерех Крым питаерошет мукъаьккхале хьалхіа байра вежарий: Юра — моастаГІашца латаш, Толин Митин — гестапо набех, тенкаша.

Вежарий Стоиновгіар цІи гІилла я Старый Крым яхача города улица, школа. Гьаржача форда бистера мисеряк пионерски лагерь. ГДР-е пай мехка лаьрхІа хьвеш я «Вежарий Стоиновгіар» яха рефрижератор.

Сергей ШАНТЫРЬ,
АПН корреспондент.

Оаха яздьчун лерагІа

«ХХОАЧАМБОАПАРАШ СИХХА ДІАДАХА ДЕЗА»

Иштта керге а яздь, 1976 шера 28 сентябре «Сердало» газета тІа кепа теха хиннача Назрановски района школашка деъаша шу ша минута долаш. пенина дуьнаш йолча стеллажаш жоп дуьн партге Назрановски райкомо редакцеча хьо тайпара хоам бу:

«Керлача дешара шера йолаеш йолаеш хиннача социалистически яхья итогаш вІй. хьалхара мотгиг город Назрановера № 3 йолча школанд хьожаяьй.

Іальий-Юртарен Яндарерги школаш хьалъяь я яхь болх бе йолаяйлІтай. Уьк лаатдаеш тоаврІолаш я Буроюлзаьхара юкъера школа, цига керда директор а хьожавьь, хІаьта хьехархой коллектива болх дикагІа вІашТтель а бакъдаь.

Кхыъьера дисциплина телхаш хиннача № 1 йолча Экажжъюнгий-Юртарчеи Буроюлзаьхарчеи юкъера школай педсоветашка йийцай газета статье, хІаьта ханнаъьа балха яра ша бакъяча Долаяка-Юртарча юкъера школа хьехархошка Е. Г. Примозецага, М. М. Манкиева, М. М. Белхороева, М. Ю. Аьнгвга парте райкомон районоса дІахийтад къьхьегаш дисциплина телхаш царна мегийтаргдоацаш.

Школаш пристройкаш сихгІа хьалъя, хьалъеъа дош КПСС райкома боро дийнад, хІаьта ГІишлой организацеш уж сихгІа хьалъь яхара яхь тІа а торонаш оарцаГІ а яьхьий.

* * *

Иштта хоам бу редакцеча ну статья жоп луш Ногчи-ГІаллай АССР просвещене министра М. Умарова а. Лаххеъьа Хьоахадаьр а ХІаьта иштта ух шера РСФСР просвещене Министерстбос вай республика школашка болх бе тхьахьока-баь хиннача специалистех дукха баран цхьана баьхьеч балха хьа на боагІаш бисарах хьехархой та тоъьш аларг белгалдаяьхх нов. Умарова.

Сийлахь-боккхача Октябрь 60 шу дизарга

НОХЧ-ГІАЛГІАЙНЕ—ЧЕРСИЙ-БАЛКХАРОЙ АССР ДЕНОШ

ВЕЖАРШАХА ЙОЛЧА РЕСПУБЛИКА ТОЛАМАШИ ПЕРСПЕКТИВАШ

Сийлахь - боккха Октябрьски социалистически революци коттьяьнигуч тІехьаьгІа Кавказ регионехь юкъе лоарІламе республикинга а санна Іалламат доккхий хувцамаш хиннад паччахьа хана тІехьаьнга хиннача Чересй-Балкхаройне.

Хьаьта промышленность, юрта бохкам, культурна дегІаьвгІа дилланна Къинбосаев Кавказ республикинга юкъе лоарІламе моттиг ІІалоладаьнна а я из. Из къаьлоьх доттиг хІоаттаман а я цифрашен фактанех.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Таханарча Чересй - Балкхаройчен территоре тІа революци илалехьа етта кирпишк, цІен тІа ехка кирпишк ешт, пота водяк, хьоар доккхаш мара хиннадац. ХІанз республике ъаьш тайп-тайпара пирОраш, чоалтаке машинаш, индустре кхы дукха продукци.

Том сеначул тІехьаьгІа ухъаза хьал а яь болх бе йолаяйийтай «Искож», «Сенжавлектротрейдбор», «Сенжавпечать», «Кавказгидрокабель» яка комбинаташ санна йолча йокхий предприяташ, алмазни инструментий, телемеханически аппаратура заводаш, кхыларш.

Ерригсоюзни социалистическа яьзе котлованаш яхар бахьан долаш нтташ предприятеш и ухъаза классни моттиг ташъ яьха а карара кара тела Цо байракъаш тайина а.

Лаьха оьсарле йолаш промышленностен ГІиниллошечеи болх беча наха сийленна хьийга я къа дукъаза белгалдаьхьа паччахьаьхчен соагІаташ дар. Ларца. Ерригсоюзни, а доккхаш деш йоьх Социалистически Къаьстера Турпалий Х.Г. Архестова, В. Л. Домнич, Ш. М. Мусаевах, П. И. ТІефелова, В. В. Брагина, А. Т. Альмова, кхычар цІерашн.

Къаьстта «Іоагіа хьинар ййдаь къьалгІар Чересй -Балкхарой АССР промышленни предприятеш, транспортни гІиллони организацеш кольективаша яйслаІІа пятилетке. Эрганбаьхьа - ІІІиитІелаьнбаьккар къаьстерам, производственна» доад делга. балха юкъейолаяйир керда техника, комплексно кьестадора кхаьа а перспективни а боахама дешаш, дегІаьхар социалистически яьх.

Промышленни производство дегІаьболаяьра пхе шера хьал не хаьна хьалха — дуьз шерен ах шерен кхочушйир республико. Промышленни продукци кхочушйина ту хиин 60 процент лаьхьанга, планагІа лаьрІаш 54,3 процент долчи. Юкъера лаьрІача хІара шера тІехьаьгІар 10 процент промышленни продукци. Цу хьан эгІара оьсаргІа болх беш хилар продукци арахецара боарам 2,5-заза лаьхьа йоьла приборостроение предприятеш.

Пятилетка шерашка дикка дукха болх беш производство технически кхы тІа кийчъера, прогрессивни технологи балха юкъейчаларца, механизаци автоматизаци ярА дакъа. Реконструкци яьй бІаь соагІа йолча цехаштта, цІаоттаяй 68 конвейер, 600 механизированни поточни лини. балха юкъейчаларлаяй 850 технологически процесс. арахецар йолаяьй 700 тайна керда продукци. Дукхагіа гоьсаш а тІабахийтар производство дІаьхо дегІаьволаяра торонаш дахара, царех пайда эцара, хьалха латтa опыт, юкъейолаяра, социалистически яьх дикагІа вІашТехьаьккхара.

Къаьстта дика хоалуш чаккхдоаьхх из дерриге СССР 50 шу дизара ШерагІга телемеханически аппаратура заводе. ДикагІа пайда эи ухъаза продукци. Тахана хьалха 71 процент дукхагІа хиннад Чересй - Балкхаройчен юрта бохкама продукци. Цхьа тІаьхьенна 42 болх беш я 4800 трактор, 2050 комбайн, 3200 мух кхуьуьк автомашин, дукъха кхийола техника.

Дукха балхан даьа Чересй-Балкхаройче мелиорации еш. Хиш лекха лаьттан пятилетка-кагІа ІІ хьаьп гектар тІаьхьийтта. ХІанз 350 эзар гектар долчан латтаех 103 эзар гектар хиин дохкаш да. ХІаьта нах тІара республике мел болх беш, юрта бохкама продукци кхиел дукхагІа ца йо боаккх, цу дакъе хьажйаш—67, бакъ пеларан — 87 процент а доаг нан.

1975 шера халача хьалхара республике дукха - ялат хьуьк къадиг. Цунах паччахьаьхчен, ца дехкар планагІа лаьрІа хиннача тайпара 200 эзар тонг, цунах 136 эзар тонн хьажйаш а йолаш.

Докхий толамаш дахах республике хьайбаш лелаяр раяш. Дукхагіа лебаяьй хьайбаш, лаьхьенна цар продуктинность. ХІара шера юкъера лаьрІаяча пятилетка-гІа дуьх тІаьхьийтта 26 процент, шура — 7,5, фуаш — 9,4, тха — 17,9 процент.

Боккхонна коммунистически хьисанс къаьхьаги дилар хьажъекхар республика юрта бохкама къаьхьегамхоех дукха-гІа бараша. Царех 2200 сага Советски Союза орденаш медалаш пиннаяй.

Иттлагіа пятилетке юкъера лаьрХача хІара шера йоаккхаш йола юрта бохкама продукци 16,1 процент дукхагІа хуьрьа. Къаьхьегама оьсарле 30 процент лаккхарца. Шера доккха дерриге алл 550 эзар тоннага кхочаргда. Юкъера лаьрІача шера тІаьхьенаш йола шІуьр — 10, дуьл — 14 фуаш — 20 процентга кхочаш хургда.

Толамца чаккхдоаккхаш ба Чересй - Балкхаройчен юрта бохкама къаьхьегамхоь иттлагІа пятилетка хьалхара бохкама шу.

КУЛЬТУРА, ХАЛКЪА ДЕШАР, УНАХЩІЕНО ЛОРАЯР

ЙйслаІІа пятилетке гІа промышленни юрта бохкамен производство дегІаьвга лаьрІа тІа тоаденнад Чересй-Балкхаройчен къаьхьегамхой материальни техника хьал, лаккхенний культура. Бахача нахага дукхагІа ешай автомобилаш, холодильникаш, телевизораш, мебель, ІІ кІусаш, культурно-бытовой ІІулаькъаьтта лаьрХча товарш.

Советски Ъаьлал латтача шерашка тІехьаьгІа дегІаьволаяра республике Іилма, литература, искусство, культурно-просветительни учреждеяш, унаІІЪено лоараяр.

Чересй - Балкхарой АССР Іилман учреждеяшка хІанз болх беш цхьа эзар советІа сага ва, царех 33 Іилма доктора 400 наука кандидата а волаш. Республике столица — Нальчик Къаьлбаседа Кавказа Іилмин центрех цаІ я.

Бахача наха юкъе культурно - просветительни болх беш я 3 паччахьаьхчен 5 хьалхен музеяш, 76 культурна Ша, 45 клуб,4 халкъа театр, 250 массови библиотека. Нальчик болх беш я музыкальни училиша. 13 музыкальни школа.

Чересй - Балкхарой АССР ярадтаз — 4 республикански, 8 районни, массеяк дукха тиражк йоьа газеташ, «Ошхамахо» яка журнал (чересй мехтта) «Нолжа» яка альманах (балкхарой мехтала), «Агитатора блокнот».

Укъаза я творчески организацеш: писателий Союз, композиторий Союз, художникий Союз, журналистий Союз, музыкальни театр, къаман ши группа-а болаш драматически театр, къаман балети оперен, «Кабардинка» яка халхара ансамбль, филармони. Республика я мехка а доаволеп гаьнна аразца боаваш ба Чересй-Балкхарой халкъа поэтий.

РСФСР-ен СССР-ен Паччахьаьхчен премей лауреаташ Алима Кешокови Кайсын Кулиева.

Революци яьлалехь пайха унаІІЪено лоараяр Іуьйхьенна дешаш цхьаьнхьа хІама хинна Чересй-Балкхаройчене.

ЙйслаІІа пятилетке республике унаІІЪено лоараяр уьрежленай материально - техницески база тІоагІьаьгІа дикахІитта 11,6 миллион сом. Больницаш поликлиникаш ІІамбулаторни аппаратуреен оборудованеи кийчъяь я. ТІоагІа-гІа легІаенай курорт Нальчик. Ухъаза хьалъьай санаторей, пансионаташ, салаларе дисной керла ковтуеш.

Иттлагіа пятилетка гІа республике хьалхе лерхІ дукхха профильаш йола республикански берий больница, республикански какеск больница 300 моттиг йола керла корпус, кхы дукха объекташ. Дарбан-профилактически учреждеяш хьалъяра дІаьдахийта лерхІ 15 миллион сом.

Укъ пятилетка гІа республике хьалха боахамга йІаьтайта лерхІ ухъаза боарам 200 эзар тонг, цунах 136 эзар тонн хьажйаш а йолаш.

Республика промышленни производстен боарам иттлагІа пятилетке 47 процент лаьхьа лерхІ. Юкъера лаьрХача хІара шера 8 процент тІаьхьенаш тІаьхьа промышленни продукци. ДІаьхо эгІаьвга товарех промышленни предприятеш, цао цхьаьн, участкаш, дукхагІа хьалъегІьа керда объекташ, нах чубара цІенош, товдергда навкъалш.

ЮРТА БОАХАМ

Лечиеки кооперативни план кхочаяшъяр бахьан долаш Чересй - Балкхройче хиннаяй. Балкхройче хиннаяй. Балкхройче хиннаяй.

Доазол дехьара

Халкъа Монголе керда вахар

1921 шера Владимир Ильич Ленина монгольски революционерий делегаташа къамъла деш белгалдаьд «...шун мехка моллагIа а къахьегамхочоь бакъахьа цуьа ницкъ ба — ахархочиен цхьа барт болашш пачахьалкхехьа боахамех корламучкъале яккхара тIехьа къовсам дохьттабар» аьнна.

Советски Мехка тIаьхьехам, монгольски революци кулгаллочуьн Сухэ-Батора дешашна аьлча, кхоьга — шоай феодала-лаша-теократша а. китайски милитаристаша а дучех яьссаш тало а — лоалаш доаттабаьлча Монголе аренашкарча бежа Iушка дIакъахьар.

Монгольски халкъа парте (ишшта цIи ер МНРIИ 1924 шерага кхачкалца) антиимпериалистически антифеодальни революционер чакх а яьнна социалистическинчуьг боза ницкъ хезаш. Из сахьетам болаш хержа ХIама дар. ПНРП-ен МНР правительстваси ишйна ницкъ лаьцаш масайлоча оагIоонаьга дика болх бари бахььа долаш тха халкъо кхоачашдар пийна хьалхачакха лаьтта доккхий декхарваш. Революцин хьалхара Малхбузехьа «Азе акха минг» олаш хиннача Монголех дика зеригеша социалистически пачхьалкхе кхиэла.

МНР — Экономически Вlаш гIо дара Совета цхьатарра боккъонаш йола доакъашхо, шиЙ йоагIаш дола дакъа юкъе а хьоьш толаме лелабу дуьнен халкъашта юкъера социалзаличесски кхьаьгам бекъаръ хьабоала пайда, Социализм ещ доахча толамашца а МНРПI-ен Монгольски правительстван лелачеа арахьарча машара политико а чIоагIдаьл Монголе дуьнен халкъашта юкъера хьал, шерашд цуьн арахьара бубзамаш, де доагIгIача тайпара сий ду цуьн дуьнен арене. ХIама МНР-а 80-чел совгIа долча мехкашца дипломатически отношенеш я, хIаьта цуьн торгова-экономически культурни а бубзамаш хIа а тIеараIа да. Из гIерт

«Съезда хьалхара хоозитIча ударни ди» — ишшта аьннад Вьетнама кхъьегамхоша ПТВ IУ съезда сийна йоарашкъина яхьах. Лоаннача хана из боламбергига мехка дIабахьар-

ашиетски континенте машар чIоагIбара бубзамаш лелабара пийна могшу долча дакъа юкъедаьлча, хIама аьлча Азе стабильность хургьаш цу континента пачхьалкхенашна цу гIулакха шоай пиз гIа на бохкъа. Цхьуьнга харц аьшIдеш Леонид Ильич Брежнева МНР-машара тIехьа йолча арахьарча политико Азе машарн кхеранъаьл хьарца долкха дакъа юкъекхъуь аьнна.

Оу кхайле я лоашача хаьа МНР чурчен арахьарчен политикана сеца доккха хIамаш карагIалаар? Из да монгольски болхлой класса, кооперированни арастеан халкъа энтеллигенцеи хьашташ кхоачашдеш йолча марксистско-ленински парте бахььаьа, хьакъьал долаш гIулакха куьгаллар.

Церан правительстван даьм йоахъо а яьй, хIама я юмонголо-советски бубзамаш ма-мотта чIоагIдара. В. И. Ленина пхьалха тайпара, СССР-о политически, экономически, техническин тIемен новкъосташ па дича Халкъа Монголи дегIаьнна ерригача этапашка тоалхане социалъно-экономически дешаш кхоастадулургдацар. Революционни барт Советски мехкашкарча доттагIалоа Монгольски халкъа кхела советски механара революционни бартен доттагIаена Iалашъяте боккъана лоарIамах пуьнаш, тха партен пачхьалкхеи пIапаIгIьелаче Сухэ - Батора белгалдаьлад монгольски пачхьалкхе хьара а дегIаьхара а чура цна халкъ долга. хIаьта арахьара чIоагIле — Советски Союз йолча Вахаро хьалъекхар из ишта хилар.

Монголе юрта боахама цьа дакъа дац СССР-а оагIонгахьара новкъосташ па деш. Советски Союза новкъосталлаш тIамига техкар йоаг гIулакха монголо-советски бубзамаш, де доагIгIача тайпара сий ду цуьн дуьнен арене. Хlама МНР-а 80-чел совгIа долча мехкашца дипломатически отношенеш я. хIаьта цуьн торгова-экономически культурни а бубзамаш хIа а тIеараIа да. Из гIерт тхи Ву болх беш я Намдинъски текстильни комбинате. Шиа шера план 8 беттa кхоачашъьйд цо.

ВИА—ТАСС сурт.

Газет дешарашка

ХЬАМСАРА НОВКЪОСТИЙ!

Чакхдоалаш латт иттлагIча пятилетка хьалхара шу. Кастта дIадоллалургда юбилейни, Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дуза 1977 шу. «Сердало» пеш дакъи керда шу хьатIахкочаш газет дешарашка кхайк керда шера балха планаш оттаеш шийна гIо дар дехаш.

Хьалха а санна «Сердало» редакше боалхоьна ноай керттера деккар лерхI КПСС XXV съезда да решеней республика къахьегамхоша кIоарита дIайовзийтар, съезда исторически решеней, иттлагIча пятилетка заданей кхоачашъара къахьегамхой оаг!агIбоахача областной партийни организацеча гIо дар. Оаха пIахо а шерра дувшарда нах вIашагIтохаш, цар сахьетам лаьхьбеш партийни организацеша чакхдоалаш Iулакхех, Газетча оагIонан — тIа кепа ертарбча «КПСС XXV съезда решенеш — вахаче». «Парте доцан нах ишъе», «Съезда материалаш дIайовзийтара опыт» аха чуйрикан йолча материалаша. Цу рубрикашта кIал малаIа нахагIонан хилча пеашта баьхьа тIе ваше тхога.

«Хlара балха денна — дикала Знако, «Хlара кхайна — дикала Знако» яхача девизагIа кьяжа социалистически яхь мишта лел дувшарга тхоай лоарIамIегIча декларек цаI лоархI оакха. Тхо хьежаш да цу балха юкъе газет дешарашца хьинаре дакъа лаларга.

«Декларан тIаийдаш. Кхоачаш мишта цу уж?». Из рубрика а дIаха лелае уйла я тха.

Октябра 60 шу дизарга кийчлуш лаьрхIа тIаи оттае безам ба редакце. Советски Iаьдала церанка советски нахе дика балха толамаш дикагIа дIаьхьохара, советски сага — коммунизм хьалъеи вооалачун оамал а башка-дика гIулакхаш а дика гIа дIадовзийтара малагIа рубрикаш юкъябоалайна бакъахьа тет шоана?

Газето хьалха а санна шерра йоаражаьль лелаергьа интернационални, патриотически, атеистически пропаганда. Лира къовсам лоаттабергба ираье баха, къаьстера, салаIа республикан къахьегамхошта новкъараше еш мел долчунна.

Тхо хьежаш да дика лаьре белгалдаь а кIмдола а деццан ларъета оагIонан тIа дузнача оаш хьинаре дакъа лапарга.

«Сердало» редколлегеи.

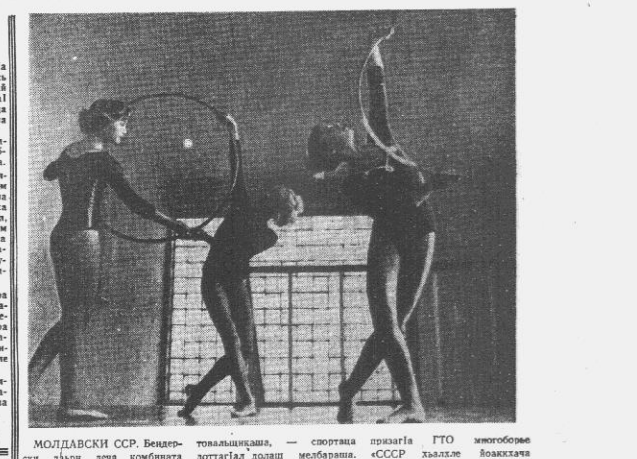

МОЛДАВСКИ ССР. Бендерски дIаьри деча комбината производственни корпусаша кхоьке хьалдаьлъ «Шелковки» яха спорта Дворец. Балхара бистебаьлча укхаза уж предприятера болллойн гIулакхера нахи. Цу уначIеноп леча бокккийча сийрдача залашка цIьан хаина занятеп ю волейболисташа, футболисташа, штангисташа, легкоатлеташа, гимнасташа, теннисисташа фехтовальщикаша, — спортпаца доттагIаI долаш мелбаьнаша. Укхаза занятекха ух бендерски дьаьри дехар бераш а.

Дика тращана а хиниз дIаэттад предприяте спартакиадаш елга. Духха ха йоаццан комбината физкультура коллективана ГТО спортивин комплекс дика вIашIгIехьыкхарж БЛКСМ ЦК-ца СССР-а спортКомитетен «Комсомольская правда» яхача газета призагIа ГТО многоборье «СССР хьалле йоаккхача дика лаьцаш дикагIойна коллектив» яха вымпел а енай.

СУРТА ТIА: художественни гимнастика занятекха.

Б. КАПНИНА сурт. ТАСС фотохроника.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

Халхаюьл «Весна»

шш, студенташш дешархойн ба. Гоп 1970 Шера Iа. И. Ленина 100 шу дизарга сийца хетаяьча самодеятельни коллективгIа республикански фестивале «Весна» яхача ансамбль дошо медаль дIаьхьа ансамбль яха шIна олаор.

Ансамбль иттнеи кIемангIа дац хIара шера ансамбло иноай городеи Донецки областа кхьуча районашкеи луш дола концерташ. Йоьхьаи я из коллектив довзоп дехьа я. ГДР-е, Польше, Австрен Финляндие дика тIаийлар цар искусство. «Фольклоран» яхача австрийски газето хьадора: «Художественни самодеятельноста артистий лаьчача говзала концерт ала йиша бокъо я цох. Тема чекха да «Весна» яхача ансамбль дошоьъашхой завода болллой хиларах. Вай городлеи театра балето халхаваларга техника къьхьаьлы цхьадола тIамаш Iомадеи мегаргIар ансамбла къонача довкъашхонкара.»

Къонача коллектина лаьча говзаш а укранински халькъа юмор йолаш дика оттаяь ре-пертуар а хиларг дика лоарIашш дукхаеаяьш я из. Ансамбла эттара дикагIа номер лоархIаш я украинску «Гопак». Профессионалий санна дика IIIанIгIехьыкха пар из халгар.

«Весна» яхаIа самодеятельни коллектива хIара выступлени безаме тIаьи эригеллаш.

Николай ПЕТРОСЮК, (АПН).

Тахани кхоанеи хургда

27 ноябрь

В. И. Ленина цIеранIа культура Дворец. 16.00. Лекционни зал. Юриста консультани. 17.00. Покхха зал. Къьхьагамхой художественни самодеятельни творчеста. Ерригсоюзни фестиваль II-ча туре котбаьнарий тIехьаьара республиканскин концерт. 18.00. Халхарий зал. Кагирхой салаIара сайре.

Химикий культура Дворец. 13.00. «Светофор» яхача клубе хургьа бераша дьаьрхIа занятеп. 14.00 Истола тIарца тешнисах болл яхьаш. 15.00. Духовой оркестро локкхарча яшарш маршаши. 18.00. Социалистически яхье котбаьнарашта хетадь радиожурнал. 19.00. Эстрадни илледи музыкаи сайре.

Н. К. Крупсканий цIеранIа культура Дворец. Кагирхой салаIара сайре. «Сигнала беспра экспресс» яхаIа вокально-инструменталнын ансамбла концерт.

28 ноябрь

В. И. Ленина цIеранIа культура Дворец. 9.30. Кинозал. БIаьх беш да «Заманхо» яха кинотеатр. 11.00. «Поэт-IуI» — гIайнен писательаша — бераша» яха къамаьл. 17.00. Покхха зал. Къьхьагамхой художественни самодеятельни творчеста Ерригсоюзни фестивала II-ча туре котбаьнарий тIехьара республиканскин концерт. 18.00. Халхарий зал. Кагирхой салаIара сайре.

Химикий культура Дворец. 9.00. Шахматаш езарий клуб. Химикий культура IIIагIарчен № 57 йолча юкъера школьнеи чемпионаташ вIашагIIехьетар. 10.30. «Советски Союза Турпалаш» яхача цикладара беседа. Космодемьянская Зоя. 12.00. Спортзали лоацца. 16.00. Черсий-Балкхарой АССР-ах дола къамаьл. 18.00. Социалистически яхье котбаьнарашта хетадь радиожурнал. 19.00. Эстрадни илледи музыкаи

Просвещене болллой ЦIа. 15.00. «Кинолекторий». КПСС XXV-ча съезда — советски наьха хьинаре къьхьегам яха лекци. Документальни фильмаш гойтагIа.

Н. К. Крупсканий цIеранIа культура Дворец. 10.00. «Хьона ленинхо» яха кинотеатр хургда болл беш. 12.00. сахьат дальча. 14.00. сахьат далларша бераша дьаьрхIа тайп-тайпара ловзараш хургда. 19.00. Кагирхой салаIара сайре. «Сигнала бесара экспресс» яхаIа вокально - инструменталнын ансамбла концерт.

Декабрера хаоттам

Вай республике декабрь бетте юкъера лаьрхIача 0—2 градус шелал йолаш, эгIара чIоагIлаIа температура ден. ШолгIа хана 15—16 градус йолаш, хIаьта, поххьенача хана 26—29 градус шелал йолаш хул. Йоачаш хул 15 миллиметр-гара 30 мм. кхачкаца.

СССР гидрометцентра бечаяоамах уж шера декабре юкъера лаьрхIача фагера тем-пература — 1—5 градус хургьа (из хул нормал 1—3 градус лохаргIа).

Бетта хургIола йоачен 20 — 40 мм я (нормага гIоттIул). Бларчача бетта хувщалуш морхаш а йолаш цхьайолча хана йоачан а йолаш (дорIа дехьаш, гIа дехьаш) хургьа. Фагера температура хургьа бийсане+2 —3 градусгара — 4—11 градусгара кхоачаш, дийнаьа +8 —13 градусгара — 4+1 градусга кхоачаш.

Метеостанцин.

КЕРДАЧА ШЕРА ХЕТАЯЬ АРАХИЙЦА ЛОТЕРЕЯ

РСФСР Министрий Совет бокъо еиная Российски Федераце финансий министерствана 1976 шера кхы тIа (Кердача шера хетаяь) 30 миллион сома боарам а болаш ахчан-тIамаш догIаргда, е арахийца деррагача билетах 60 процент.

Кердача шера хетаяь арахийца лотерея арахеца. Цу лотереях 18 миллион сома боарам болаш кхажамаш доагIаргда, е арахийца деррагача билетах 60 процент.

Царна юкъе «Москвич», «Жигули» яха автомашинаш, «Инкоптер-3» яха кхо чарх йоалдар а йолаш тайп-тайпара маркех йоца мотоцикаш, пианино, телевизораш, «Кометa-209» яха магнитофонаш, радиоприемникаш, «ЗИЛ» яха холодильникаш, электрически самовараш, тIамаш тера машинаш, «Чайка» яха бIрскашш дуттa машинаш, «Эра-10», «Бердянск-2М» яха электробритваш, спортивин тхан костюмаш, пеграш ихаралаш, фабрике дах кIусаш а долаш. IIIаьта цIьалоллаца кхажамех «Вихрь» яха пылесосаш», «Полет», «Заря» яха мIача наьхеи кхалиьхьен сатьташ доахаргда. Массаза довзадеш хиннареп совгIа хьалхара ловзаргда «Москвич-412 ИЭ» яха 6346 сом мах бола автомобилиан, «Аккорд-201 Моно» яха электрофониан, «Ломо-214» яха кинокамераш, «Чайка» 1601» яха доше сахьаташ дика йиш йола кхажамаш. IIIаьта кхмлола яьрлаш билеташ ийларг ахчан кхажамаш доагIаргда — 200, 100, 50 сома боарам болаш.

Пиянино, телевизораш, 250 сом мах бола холодильникаш яькараште уж дIалургья республика городашкарчеи районий центрашкарчеи тикашкара, хIаьта «Жигули», «Москвич» яха автомобилаш яькараште — гор. Грознерча № 7 йолча тика чура.

Хlамай кхаж бена лотерейин билет долча сага ший безам хуле цун маьха боарамагIа ахча дIаша а йиш я.

Кердача шера хетаяь арахийца лотерея билеташ эца йиш я сберегательни кассашка, тикашка, бухгалтерен предприятеш-ка, «Союзпечата» киоскашка. Уж дохха доладерга 1976 шера 28 ноябре денз.

С. СМАГИН

Госгрудсберкассей Нохч-IIIагIай республикански управленне вокхазIвола инспектор.

ТЕЛЕВИДЕНИ

27 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Кердалларан. 9.10 — Б.Т. Iуйранера гимнастика. 9.30 — Б.Т. «АБВГДейка». 10.00 — Б.Т. «Доброволец, шоана». 10.30 — Б.Т. «Художнеста долча дуьнаеаш». 10.55 — Б.Т. «Iуйранера почта» яха музыкалнын программа. 11.25 — Б.Т. «ДикагIа долча товарашш — духкарга». 11.55 — Б.Т. «Литературни дешаршш». 12.20 — Б.Т. «Музыкалын антракт». 12.30 — «ДоттагIаша яха телевизионни журнал. 13.00 — Б.Т. «Музыкалын абонемент». 13.30 — Б.Т. «Уьлхацlенов. Iилман популярни программа. 14.00 — Б.Т. Хоккеен йола СССР чемпионат. «Ленина цIеранIа Центральни стадиона спорта Дворецера трансляци. Перерывашца — «Спортлото» тираж. 16.15 — «Керан зиъан яха художественни фильм. 17.40 — Б.Т. Мультфильм. 18.00 — Кердалларан. 18.15 — Б.Т. «Чайковске романсаш. Пианоке СССР халкъа артиста Лисицкаяа. 19.35 — Б.Т. Доалла дезьяра хьалиеи бIергашца Советски Союз. 19.50 — «Мертвый сезон» яха художественни фильм. Хьалхара серн. 21.00 — «Ам». Информацинни программа. 21.30 — «Мертвый сезон» яха художественни фильм. 2-гIа серн. 22.30 — «Итоги-70». Листовька — кердалларан.

II ПРОГРАММА

13.00 — Телевьзаркхой письмоеет йола IIIуланхаьн кхоачашпаьл. 13.15 — «Сийлахь-боккхача лелабаьрга» яха номер 30-гIа йола киножурнал. 13.45 — СССР пеждий республикий Деиний Вало-русскин ССР Черсий-Болкхарой АССР — Нохч-IIIагIай пачхьалкхеи филармоне симфонически оркестра концерт. 14.45 — «Ший йоIа-магIа» яха художественни фильм.

28 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Кердалларан. 9.10 — Б.Т. Берашта йола Iуйранера гимнастика. 9.30 — Б.Т. «Тургал бетта салхьат». 10.00 — Б.Т. «Советски Союза гIулакх деш ваш». 11.00 — Б.Т. «Орленок» яхача телестудье юкъера вIашагIкхетар. 11.45 — Б.Т. «СибаргIен Клубехьа» лаьтта дах яха телевизионни документальни фильм. 12.00 — Б.Т. «Музыкалын киоск». 12.30 — «Юртара салхьат». 13.30 — Литературни произведеним экрана тIа яхар. «Пеорбурсски бийсе» яха художественни фильм. 15.20 — Б.Т. Бичевские дахьа лоацца долча концерт. 15.45 — «Поэзонхочун Тихонов Николай творчеста оагIонан». 16.25 — Б.Т. Мультфильмаш программа. 16.55 — Б.Т. «Дуьнен халкъашта юкъера пионерашш». 17.25 — Б.Т. Музыкалын программа. 18.00 — Кердалларан. 18.20 — Б.Т. «Комсомольскоран клуб». 1.920 — Б.Т. Центральни телевидене экрана тIа эттара хьалха. «Любовь дар кхочаш» яха художественни фильм. 21.00 — «Ам». Информацинни программа. 21.30 — Б.Т. «Шоана тетара». Инсценьяча — кердалларан.

II ПРОГРАММА

15.20 — «Сийрла цIе парусе». Ленинградла йола кинотеатрашта йола телекунал. 15.50 — Документальни фильм. 16.00 — «Iагаьта санна сан яхьа долаш ва-ле». 16.20 — «Iаьржа принц» яха художественни фильм.

РАДИО

27 ноябрь

6.30 — Шоаш денна доп кхоачашъ-ду хьайбан лелаберашца (иеогий меттала). 6.45 — Хlамаш. 6.55 — «Iуйранера почта» яха номер 30-гIа йола киножурнал. 13.45 — СССР пеждий республикий Деиний Вало-русскин ССР Черсий-Болкхарой АССР — Нохч-IIIагIай пачхьалкхеи филармоне симфонически оркестра концерт. 14.45 — «Ший йоIа-магIа» яха художественни фильм.

28 ноябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Кердалларан. 9.10 — Б.Т. Берашта йола Iуйранера гимнастика. 9.30 — Б.Т. «Тургал бетта салхьат». 10.00 — Б.Т. «Советски Союза гIулакх деш ваш». 11.00 — Б.Т. «Орленок» яхача телестудье юкъера вIашагIкхетар. 11.45 — Б.Т. «СибаргIен Клубехьа» лаьтта дах яха телевизионни документальни фильм. 12.00 — Б.Т. «Музыкалын киоск». 12.30 — «Юртара салхьат». 13.30 — Литературни произведеним экрана тIа яхар. «Пеорбурсски бийсе» яха художественни фильм. 15.20 — Б.Т. Бичевские дахьа лоацца долча концерт. 15.45 — «Поэзонхочун Тихонов Николай творчеста оагIонан». 16.25 — Б.Т. Мультфильмаш программа. 16.55 — Б.Т. «Дуьнен халкъашта юкъера пионерашш». 17.25 — Б.Т. Музыкалын программа. 18.00 — Кердалларан. 18.20 — Б.Т. «Комсомольскоран клуб». 1.920 — Б.Т. Центральни телевидене экрана тIа эттара хьалха. «Любовь дар кхочаш» яха художественни фильм. 21.00 — «Ам». Информацинни программа. 21.30 — Б.Т. «Шоана тетара». Инсценьяча — кердалларан.

II ПРОГРАММА

15.20 — «Сийрла цIе парусе». Ленинградла йола кинотеатрашта йола телекунал. 15.50 — Документальни фильм. 16.00 — «Iагаьта санна сан яхьа долаш ва-ле». 16.20 — «Iаьржа принц» яха художественни фильм.

ДЕЗА НОВКЪОСТИЙ!

ЧАКХДОАЛАШ ЛАТТ 1977 ШЕРА

Сердало

ГАЗЕТА ЯЗПУЛГА

Газета яхьу бухзама ерригача отделенеика а промышленноста, транспорта, гIишлошъеча предприятенкарча, техара заведенекарча, колхозашкарча, совхозашкарча, учреждешкарча, общественни организацешкарча чепайозуш доаржадеча общественни уполномоченнешна а гIишлоаш.

ГАЗЕТ ЯЗДАРА МАХ: шера — 3 сом 12 кепиги: кIл беттa — 1 сом 56 кепиги.

ДИЦ МА ЛЕЛАШ «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ХАННАХЬА ЯЗЛЕ!

ЛОРА ХЬЕХАМАШ

Лораде: грипп!

Миссаза санна йовцаш хьалъа ера-уьх шера гуйре. Цlалъха шелъеар. Цудухь сага дегIах ятта датар - простудни аязара, цаюа грипп а.

Чюагlа лоарIаеча да грипах лорабазла хар, цох лорабала везилга дин на далийар. Грипп ятта лолдуш лазар да яха уйла я цхьаболча пальа. Иштта хеташ бола нах чIагIарел дуккагIа гриппах цамогаш хул. Лазар сихденнаб кIабоккъонкарг тIехьагIа больницие кхоач уж. Хала хул царна дарба де, атта бераш, цкъаза кхы воггIар а пийсну — ца-лар.

Грипп кьаьстта кхераме да дегI чюагIдаяьнза долча бе-раштен организм мельзинача бокъонаш пакет.

Хlара, вай хана нагахь сага хургьаш гриппа белгалонаш па йовзаш: хIаьта а ма-бохIIIара цох довлаш яьх, цъкъалоа «майбан» бараш а корабоагIа: «аз-м ура лелларшех» а дIабалькхар нзо оалараш. Цар дикагар дан: цIагIа, болча цъкъаза болча пахара дIадоал дарга-лазар.

Хlанз дика дайза дьшпаз грипп сюха цкъанлергга шоалагIчоча доала лазар хилар. Из бахьан долаш цо цкъара цхьан моттигера дуккха яьх цамогаш бе тарлу, эпидемин хилара кхерам оттабу.

Из хьежаш да, цо цкъара цхьан моттигера дуккха яьх цамогаш бе тарлу, эпидемин хилара кхерам оттабу.

Из бахьан долаш цо цкъара цхьан моттигера дуккха яьх цамогаш бе тарлу, эпидемин хилара кхерам оттабу.

Грипп хала хилча унаюо саккетам чура вела, дегI дуьлалаела тарлу. Цуьца дуьзаденца дего, пеххана, чено, шорпана беш бола болх тIахьа мег.

Грипцах цамогаш вола саг сиха метта пижача бакъахьа ю тергIуьнга кьаьстача цIагIа. Нагахь санна кьаьстта цIа дене, цуьна моттиг кхоастае еза тIуна гаташ а эхьа.

Лор тIаIхьакхоьча уьзнаш-чунга малина тера мерза чаЙ малийтача, анальни, е пенталгин, е сордалгин елча бакъьлаь я. Из ду корта на дозIIIа. Цу унаюочоа ший кьаьстта пхьегIаш а йолаш дакъа-хьекхарг а доаттаде деза. Уьнюо суколча цIагIара нахи 4—5 за вIашта дIалаца чи кисена мерзаж батта кхайла лоаттае еза. Хlаьта из цуьна хIара денна дитта деза, эьшк тха на.

Уьнюо чууллача цIагIа дIапахь-бе шюзд — кхоаза фо кхетитта деза 0,2 процент тунгьа лоргIа кIир техана хIай нийнш, мебель йиша еза. чюагIа дIайбача чIа чIагIа йиша еза унаюоч деланз пхьегIаш. цуд тIехьагIа чIезжйоаца дIайка хий кхарза деза парча. Уьнюочунга хьожаш волча саго ше цуьна гIулакх дьь вашначуьг тIехьагIа сапа а тохаш, кулгаш дика деза.

Унюо тIагIа волча пака оксашш кха маьш мерий чу ъьккхача бакъьлаь я. Цо тIо ду лазар хьа па далийар.

Вайна гуш ма-хIаллара, грипцах цамогаш волча саго лоарагача дарба эш. Хlаьта из хьежа дIаязкъуьл тIехьагIа, цо де вышдо дизза тIехьа деза. Из дика унаюочоа дарба хургда, хIаьта лазар кхычарга дIа на доалаш дIа а дарба.

Вайна гуш ма-хIаллара, грипцах цамогаш волча саго лоарагача дарба эш. Хlаьта из хьежа дIаязкъуьл тIехьагIа, цо де вышдо дизза тIехьа деза. Из дика унаюочоа дарба хургда, хIаьта лазар кхычарга дIа на доалаш дIа а дарба.

Грипп дIадоаккхаш дарба дара, кхыдола лазараш дIадоахаш дарба деи санна, эгIара а дикагIа дола хIаьта да грипна профилактика. Моллаз гIча а лазара сага организм духьал оттара боккхача лоарIаме да кхъьегамех солалаеи ре-жим оаттаяьча, рационально хIама дуьлга, цIагIара че, бархьашш пIена ледарга, кхи проседура, спорта тIа ваше тхоьга.

А. НЕСТЕРОВ, Грозне № 1 йолча больница лор.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный- Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бекитохама секретара — 3-34-38; партийни аазарен культурен отделий — 3-61-46; промышленносто отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051. г. Грозный, ул. Ленина. 9 (3 этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; партийной жизни и культуры— 3-61-46: отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30. корректорской — 2-89-88.

СФ05550 «Грозненский рабочий» издательства типографь. Маяковске, 92. Типография изд-ва «Грозненский рабочий». Маяковского 92. Заказ № 9018.